

Roskatag házat

Roskatag házat húztunk föl e szélnyüstölte dombon,
a gerendák töröttek, korhadt a deszkafal.
A földszinten nagyanyáink kártolnak gyapjút,
sütnek, fonnak, sorra kiköltöznek a temetőkbe.
Nagyapáink fejszenyelet faragnak, bibliát forgatnak,
cívódnak, isznak, halásznak, kipusztulnak ők is.
Esténkint együtt ülnek, bennünket bámulnak.
Anyáink és apáink, munkáslányok és vig hegedősök,
amerikákról és színházról álmodnak,
s bennünket bámulnak.
De hol a szobánk?
Fönt az emeleten, hol folyton fú a szél,
pedig mi féllábbal még úton vagyunk,
lassan vagy gyorsan, de fogyasztjuk perceink
s erőnket, fejedelmien nagyvonalú gesztussal,
ahogy a csavargók az utat, a látóhatárt.
Nyikorgó-padlós szobában várnak ránk,
negyedszázada elfelejtett barátokra,
kutyacsahintásra és mancs-karistolásra.
Van, aki már ott van,
van, aki kiles az ablakon,
s mi tíz fal mögül
hallgatjuk a gondolat moccanását, egymás lélegzetét.
Keresztülfúj rajtunk a szél,
de mi megfogjuk egymás kezét.
Viharban a leggyöngébb építmény a legerősebb.
A beton törik, a pókháló leng, de el nem szakad.

EEVA-LIISA MANNER

Teoréma

*A próza legyen kemény, ébresszen nyugtalanságot.
Hanem a vers: visszhang, olyankor hallgatjuk, ha elnémult
az élet:*

*árnyak bolyongnak a hegyen: a szél és a felhők képei,
a füst vagy az élet vonulása: tiszta, borongós, tiszta,*

*csöndesen hömpölygő folyó, mely felhőárnyalta erdők,
lassan elmálló házak, meglelehető síkatorok,*

*likacsossá koptatott küszöb, az árnyék csendje,
ahogy egy gyerek riadtan belép a homályos szobába,*

*messziről jött levél, mit becsúszattak az ajtónyíláson,
oly nagy és fehér, betölti valamennyi szobát,*

*vagy mint egy hétfő, annyira merev és fényes, hogy hallani,
ahogy
a nap beszögezi az úr kék ajtaját.*

SIRKKA TURKKA

A fák belsejében

*A fák belsejében halottak állnak,
onnan figyelnek bennünket virágszemükkel.
Nem bombaszemekkel, hanem esőszemekkel.
S ha áldón jársz-kelsz te is,
megáldanak.*

*Áldott legyen a minket megáldó tekintet.
A zergeboglár, mely egy pillanatra fölgyúlt, mint egy lámpa,
ez az apró, északi nap.*

*Élők közt kell élned,
de hívogatnod a halottakat,
kik veled maradnak mindhalálig.*

Láttam, hogy így volt.

Mondogattam.

*S ha a költő kidől, kihullik markából a madár,
csőrén dal buggyan ki, és szárnyra kap.*

(JÁVORSZKY BÉLA FORDÍTÁSAI)

ÉLETRAJZI JEGYZETEK

PAAVO HAAVIKKO

(sz. 1931, Helsinki) a legjelentősebb kortárs finn költő. Hosszú ideig volt az Otava Könyvkiadó irodalmi igazgatója. Regényei, novellái is jelentek meg, drámát, hangjátékokat és operalibrettókat is írt. Költői munkásságáért 1984-ben Neustadt-díjat kapott.

EAVA-LIISA MANNER

(sz. 1921, Helsinki) a modernizmus nagy nemzedékének egyik legfontosabbja. Tamperében él. Költő, regény- és drámaíró.

LASSI NUMMI

(sz. 1928, Helsinki) a már említett modernista nemzedék egyik vezéralakja. Hosszú ideig a Finn Írószövetség elnöke volt, ma a Finn Pen Clubot vezeti. Költő, prózaíró, kritikus.

PENTTI HOLAPPA

(sz. 1927, Ylikiminki) költő, műfordító, esszéista. Költészete az utóbbi öt évben teljesen megújult. Hosszú ideig Párizsban élt; volt újságíró, lapkiadó, közoktatási miniszter. Jelenleg könyvkereskedő.

SIRKKA TURKKA

(sz. 1939, Helsinki) költő, hét verseskötete jelent meg eddig.